

Independent
Project
Accountability
Mechanism

Izvještaj o procjeni

Vodosnabdijevanje u Gradačcu

Broj projekta EBRD-a 45810

Slučaj 2021/02

Mart 2022.

Nezavisni mehanizam projektne odgovornosti (IPAM) je mehanizam odgovornosti EBRD-a. Kao nezavisni mehanizam, IPAM prima i analizira zabrinutosti koje izraze pojedinci ili organizacije, a koje se odnose na projekte koje finansira Banka i za koje se vjeruje da su prouzrokovali ili je izgledno da će prouzrokovati štetu. Svrha mehanizma je da olakša rješavanje pitanja koja se odnose na društvo, životnu sredinu i javno objavljivanje, a koja su nastala između zainteresovanih strana; utvrdi je li Banka poštovala svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku i odredbe o Politici pristupa informacijama o konkretnom projektu i, kada važi, riješi svako nepoštivanje tih politika uz istovremeno sprečavanje budućih slučajeva njihovog nepoštivanja od strane Banke.

Za više informacija o IPAM-u, obratite nam se ili posjetite <https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html>

Kontakt podaci	Kako dostaviti žalbu IPAM-u?
Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM) Europska banka za obnovu i razvoj One Exchange Square London EC2A 2JN Telefon: +44 (0)20 7338 6000 Email: ipam@ebrd.com	Zabrinutosti koji se odnose na provođenje projekta EBRD-a u pogledu zaštite životne sredine i socijalnih pitanja mogu se dostaviti putem elektronske pošte, telefona ili u pisanoj formi ili putem elektronskog obrasca koji možete pronaći na: https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html

SADRŽAJ

Sažetak	5
1. Pozadina	7
1.1. Projekat i njegov trenutni status	7
1.2. Zahtjev	7
1.3. Aktivnosti IPAM-a do datuma Izvještaja	8
1.3.1. Registracija zahtjeva	8
1.3.2. Procjena zahtjeva	8
2. Pristup u obavljanju procjene	9
3. Sažetak stavova strana	10
3.1. Podnosioci zahtjeva	10
3.2. Klijent	11
3.3. Uprava EBRD-a	12
4. Zaključak nakon obavljene procjene	13
 Dodatak 1. Projektni zadatak za funkciju rješavanja problema za slučaj 2021/02	 15

Osim ako nije drugačije naznačeno, izrazi napisani velikim slovima u ovom izvještaju su oni koji su definisani u IPAM-ovoj Politici projektne odgovornosti.

SPISAK SKRAĆENICA

Skraćenica	Puni naziv
Banka (ili EBRD)	Europska banka za obnovu i razvoj
Odbor	Odbor direktora Banke
Slučaj	Razmatranje zahtjeva u okviru Projektnog mehanizma za žalbe i, nakon jula 2020., Politika ulaganja projektnih žalbi nakon registracije
Registar slučaja	Registar slučaja uspostavljen u skladu s Poglavljem III., stav 3.1. Politika projektne odgovornosti koju možete pronaći na internet stranici IPAM-a (IPAM Webpage)
Politika zaštite životne sredine i socijalna politika	Politika zaštite životne sredine i socijalna politika EBRD-a na snazi u vrijeme odobravanja projekta
Šef IPAM-a	Šef IPAM-a odgovoran za rukovođenje IPAM-om, provođenje Politike projektne odgovornosti i donošenje odluka koje spadaju u djelokrug odgovornosti IPAM-a u okviru Politike projektne odgovornosti
Komunalac d.o.o. Gradačac	Javno komunalno preduzeće u većinskom vlasništvu Općine Gradačac
Strane	Pojedinci, subjekti i organizacije koje imaju direktan interes u slučaju. Strane mogu uključivati (ali bez ograničenja na): podnosiocima zahtjeva; njihove predstavnike, ako postoje, relevantni odjel, tim ili jedinicu Banke, klijenta i druge strane koje finansiraju projekat ili subjekte odgovorne za provođenje projekta
PAP	Politika projektne odgovornosti iz 2019.
Rješavanje problema	Funkcija koja podržava dobrovoljni dijalog između podnosioca zahtjeva i klijenata radi rješavanja osnovna pitanja iz zahtjeva koja se odnose na životnu sredinu, društvo ili javno objavljivanje, bez pripisivanja krivice ili greške
Predsjednik	Predsjednik Banke

SAŽETAK

Zahtjev

[Nezavisni mehanizam projektne odgovornosti](#) (IPAM) je 26.8.2021. primio zahtjev ([zahtjev](#)) gospodina Muse Suljevića koji zastupa i drugog podnosioca zahtjeva koji je zatražio da njegov identitet bude zaštićen radi straha od odmazde. Dvojica podnosioca zahtjeva stanovnici su Gradačca, općine u Bosni i Hercegovini te tvrde da je projekat EBRD-a, [Vodosnabdijevanje u Gradačcu \(45810\)](#) (projekat) (koji doprinosi obnovi sistema vodosnabdijevanja koju provodi Javno komunalno preduzeće „Komunalac d.o.o.“ Gradačac (preduzeće ili klijent) pričinio stvarnu i moguću štetu na njihovoj zemlji i privatnom posjedu. Podnosioci zahtjeva tvrde i da su radovi na vodovodnoj mreži obavljeni bez valjanog odobrenja vlasnika zemljišta i da im nije isplaćena naknada štete pričinjene njihovoj imovini. Uz to, podnosilac zahtjeva pokreće pitanje navodnog pričinjavanja štete i rizik od daljnjeg pričinjavanja štete na podzemnoj mreži plastičnih cijevi u vlasništvu trgovačkog preduzeća Birdistel d.o.o. u vlasništvu Muse Suljevića (mreža) namijenjene pružanju usluga Interneta i televizije u tom području. Na kraju, izražena je zabrinutost zbog načina na koji građevinski radov na vodovodnoj mreži utiču na ceste i cestovnu sigurnost. U svojoj komunikaciji s IPAM-om, podnosioci zahtjeva iskazali su interes za sudjelovanje u funkciji rješavanja problema i funkciji provjere usklađenosti.

Projekat¹

Projekat [Vodosnabdijevanje u Gradačcu \(45810\)](#) uključuje proširenje vodovodne mreže u ruralna područja općine Gradačac, zamjenu oronulih glavnih vodovodnih cijevi radi smanjenja gubitaka, zamjenu i proširenje kanalizacione mreže i obnovu postrojenja za otpadne vode. Odbor Banke je u decembru 2014. odobrio suvereni kredit Bosni i Hercegovini u iznosu do 6 miliona eura. Projekat provodi Javno komunalno preduzeće Komunalac d.o.o. Gradačac, dioničko društvo u većinskom vlasništvu Općine Gradačac. Cilj projekta je doprinos zaštiti životne sredine i poboljšanje kvalitete vodosnabdijevanja i kanalizacije u Općini Gradačac. Kredit se trenutno otplaćuje.

Postupak koji provodi IPAM

IPAM je registrovao zahtjev 22.10.2021. pod [brojem slučaja 2021/02](#), čime je započela faza procjene u skladu s [Politikom projektne odgovornosti iz 2019.](#) koja je trajala do kraja februara 2022. IPAM je detaljno analizirao zahtjev i dodatne informacije koje su dostavili podnosioci zahtjeva, klijent i Uprava EBRD-a kako bi bolje razumio pokrenuta pitanja. IPAM je održao i više virtuelnih sastanaka s relevantnim stranama kako bi ispitao njihovu spremnost i kapacitet za sudjelovanje u funkcijama rješavanja problema i provjere usklađenost i stranama pomogao da riješe probleme navedene u zahtjevu. Uz to, predstavnici IPAM-a su u periodu od 15. do 17.2.2022. boravili u Gradačcu i naselju Zelinja Srednja kako bi iz prve ruke sagledali pitanja pokrenuta u zahtjevu i bolje razumjeli projekat, a posjetili su i relevantne projektne lokacije.

Zaključak i sljedeći koraci

IPAM je nakon procjene utvrdio da pitanja koja je pokrenuo gospodin Suljević ne zadovoljavaju kriterijume za registrovanje IPAM zahtjeva jer se odnose na obaveze treće strane, a ne na pitanja koja mogu kontrolisati Banka ili klijent, da se navodna šteta pričinjena projektom ili za koju je izgledno da će biti pričinjena projektom nije nastala i da neće biti predmet dalje analize IPAM-a.

¹ Sažetak projekta dostupan je na: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/gradacac-water-supply-project.html>

Slučaj će se nastaviti u okviru funkcije rješavanja problema u pogledu pitanja koje je pokrenuo drugi podnosilac zahtjeva jer su relevantne strane (drugi podnosilac zahtjeva, klijent i Uprava Banke) iskazale svoju spremnost za sudjelovanje u funkciji rješavanja problema, pod uslovom da drugi podnosilac zahtjeva dostavi svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na njegovu žalbu, sve vizuelne dokaze o pričinjenoj šteti i dokumentaciju o vlasništvu nad zemljištem.

S obzirom na ove zaključke, u ovaj izvještaj uvršten je preliminarni projektni zadatak za funkciju rješavanja problema u kojem su prezentovani predloženi djelokrug, metode, vremenski okvir i potrebna vrsta stručne analize. U slučaju da inicijativa za rješavanje problema ne bude uspješna, IPAM bi slučaj nastavio razmatrati u okviru funkcije analize usklađenosti u skladu s PAP-om.

Kada je u pitanju član 2.3(c) PAP-a iz 2019., ovaj izvještaj o procjeni biće dostavljen Odboru i predsjedniku radi njihovog upoznavanja sa slučajem te stavljen na raspolaganje podnosiocima zahtjeva, klijentu i Upravi Banke. Izvještaj o procjeni se objavljuje na engleskom i bosanskom jeziku na stranici sažetka slučaja [sažetka slučaja](#) u Registru slučajeva IPAM-a [Registru slučajeva](#).

1. Pozadina

1.1. Projekat i njegov trenutni status²

Projekat [Vodonsabdijevanje u Gradačcu \(45810\)](#) uključuje proširenje vodovodne mreže u ruralna područja općine Gradačac, zamjenu oronulih glavnih vodovodnih cijevi radi smanjenja gubitaka, zamjenu i proširenje kanalizacione mreže i obnovu postrojenja za otpadne vode. Odbor Banke je u decembru 2014. odobrio suvereni kredit Bosni i Hercegovini u iznosu do 6 miliona eura. Projekat provodi Javno komunalno preduzeće Komunalac d.o.o. Gradačac, dioničko društvo u većinskom vlasništvu Općine Gradačac. Cilj projekta je doprinos zaštiti životne sredine i poboljšanje kvalitete vodosnabdijevanja i kanalizacije u Općini Gradačac.

Prema projektnoj dokumentaciji, rezultat građevinskih radova bili bi ograničeni, lokalizovani i kratkotrajni neželjeni uticaji na životnu sredinu koji bi se ublažili ili spriječili poštivanjem dobre građevinske prakse. Prema Politici zaštite životne sredine i socijalnoj politici iz 2014. koja važi za projekat, ocjena kategorije projekta je B, a kredit se trenutno otplaćuje.

S obzirom na složenu situaciju u pogledu vlasništva nad zemljištem na lokacijama na kojima se nalaze izvori i vodovodna mreža, jedan od uslova za efektivnost kredita koji je postavila Banka bilo je i angažovanje nezavisnih stručnjaka koji će pripremiti izvještaj o kupovini zemljišta i eksproprijaciji. U izvještaju su definisani principi kupovine i eksproprijacije zemljišta te procedure, institucionalni aranžmani i odgovornosti, naknade i prava kako bi projekat zadovoljio zahtjeve koji spadaju pod Uslove za realizaciju br. 5 iz Politike zaštite životne sredine i socijalne politike EBRD-a.

1.2. Zahtjev^{3 4}

Zahtjev je 26.8.2021. podnio Musa Suljević, kao podnosilac zahtjeva i zastupnik drugog podnosioca zahtjeva koji je zatražio da njegov identitet bude zaštićen zbog straha od odmazde. Dvojica podnosioca zahtjeva su stanovnici Gradačca i tvrde da je obnovom sistema vodosnabdijevanja koju je provelo Javno komunalno preduzeće Komunalac d.o.o. Gradačac pričinjena stvarna i moguća šteta na njihovoj imovini.

Gospodin Musa Suljević, vlasnik podzemne mreže preduzeća Bridistel⁵, tvrdi da je njegova podzemna mreža plastičnih cijevi oštećena tokom radova na iskopavanju obavljenih 2019. u ulici Josipa Šibera u Gradačcu. Na osnovi iskustva, iskazao je bojazan da će doći do daljeg oštećenja mreže zbog radova na iskopavanju koji se obavljaju u okviru projekta.

Uz to, gospodin Musa Suljević tvrdi da se podzemni radovi u okviru projekta obavljaju bez geodetskog snimanja položaja postojeće podzemne vodovodne mreže. Nadalje, tvrdi da je moguće da je dio vodovodne mreže stavljen u upotrebu bez tehničke dozvole. Između ostalog, gospodin Suljević objasnio je da se stanovnici Gradačca žale na nedovoljno jak pritisak u vodovodnim cijevima i nezadovoljavajuću kvalitetu vode.

² Sažetak projekta EBRD-a dostupan je na: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/gradacac-water-supply-project.html>

³ Prvobitni zahtjev dostupan je na: <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/ipam/2021/02.html>

⁴ Tokom postupka razmatranja, prvobitni zahtjev dopunjen je s nekoliko dokumenata i u elektronskoj komunikaciji.

⁵ Preduzeće Bridistel je vlasnik podzemne mreže plastičnih cijevi za pružanje usluga interneta i televizije na području Gradačca.

Gospodin Suljević tvrdi i da su radovi na iskopavanju i sami iskopani kanali negativno uticali na cestovne uslove u gradu i da predstavljaju opasnost za saobraćaj, što se posebno odnosi na regionalnu cestu Kerep-Zelinja Donja-Zelinja Srednja te da su radovi obavljani bez potrebnih lokalnih dozvola.

Na kraju, gospodin Suljević je objasnio da je pokušao ova pitanja postaviti direktno klijentu EBRD-a, ali klijent nije želio surađivati i nije s njim podijelio informacije o projektu na njegov zahtjev.

Drugi podnositelj zahtjeva, stanovnik Gradačca, tvrdi da je oko 2020. godine preduzeće Komunalac d.o.o. Gradačac bez saglasnosti obavilo radove na iskopavanju na zemljištu u njegovom posjedu u naselju Zelinja Srednja (naselje se nalazi oko 20 minuta vožnje automobilom od Gradačca). Radi se o vikendici i voćnjaku. Prema njegovim navodima, tokom izvođenja radova na iskopavanju 15 stabala jabuke je izvađeno bez isplaćivanja ikakve naknade štete.

U komunikaciji s IPAM-om, podnositelj zahtjeva iskazali su interes za sudjelovanje u funkcijama rješavanja problema i provjere usklađenosti. U nastavku se nalazi kratak opis pitanja koja su pokrenuli podnositelj zahtjeva.

1.3. Aktivnosti IPAM-a do datuma izvještaja

1.3.1. Registrovanje zahtjeva

Zahtjev je registrovan 22.10.2022. jer je zadovoljio kriterijume za registrovanje definisane u poglavlju 2.2(b) PAP-a, a u ovoj fazi nisu važile iznimke definisane u poglavlju 2.2(c) PAP-a. Registrovanje zahtjeva je administrativni korak⁶ kojim se potvrđuje da su zadovoljeni sljedeći kriterijumi:

- Dostavljene su sve obavezne informacije
- Pokrenuta pitanja odnose se na tačno određene obaveze Banke u skladu s Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom i/ili tačno određene odredbe Politike pristupa informacijama koje se odnose na projekat; i
- Odnosi se na projekat koji je Banka odobrila, a zahtjev je dostavljen u roku od 24 mjeseca od datuma na koji je Banka prestala imati finansijski interes u projektu; i

Ne važi nijedna iznimka koja sprečava registrovanje zahtjeva ne važi i razmatranje drugih faktora poput udvostručavanja ili ometanja drugih procesa unutar IPAM-a ili drugih instanci.

1.3.2. Procjena zahtjeva

Odmah nakon registrovanja zahtjeva, tim IPAM-a je započeo s procjenom zahtjeva kako je definisano u stavu 2.3. PAP-a iz 2019. da bi:

- Jasno razumio pitanja pokrenuta u zahtjevu;
- Sa stranama razgovarao o funkcijama rješavanja problema i analize usklađenosti, njihovom djelokrugu i mogućim ishodima;
- Ocijenio spremnost strana za sudjelovanje u svakoj funkciji;

⁶ Registrovanje zahtjeva ne uključuje prosudbu o meritumu, istinitosti ili tačnosti sadržaja niti se njime obustavlja interesa Banke u projektu.

- Razmotrio ažurirani status drugih napora uložених u rješavanje problema, ako to važi; i
- Donio konačnu odluku s tri moguća ishoda:
 - a. Slučaj će se nastaviti rješavati u okviru funkcije rješavanja problema na osnovi dogovora između podnosioca zahtjeva i klijenta; ili
 - b. Slučaj će se nastaviti rješavati u okviru funkcije analize usklađenosti ako nije postignut dogovor u okviru funkcije rješavanja problema i ako to podnosioci zahtjeva izričito zatraže; ili
 - c. Slučaj se zatvara.

Faza procjene obično traje 40 radnih dana od registrovanja zahtjeva, a može trajati i duže da bi se osigurali pravilna obrada ili prijevod dokumenata, ako je to potrebno prema PAP-u.

U slučaju broj 2021/02, neka pokrenuta pitanja koja se odnose na drugog podnosioca zahtjeva nisu spomenuta klijentu ili upravi Banke zbog straha od odmazde. Međutim, tokom sastanaka koje je IPAM održao s Upravom Banke, projektni tim je izrazio zainteresovanost za interakciju s podnosiocima zahtjeva i klijentom kako bi se utvrdilo postoji li odgovarajuće rješenje za pokrenuta pitanja.

IPAM se konsultovao s podnosiocima zahtjeva i od njih dobio potvrđan odgovor. Prema tome, IPAM je odlučio privremeno obustaviti postupak procjene kako bi to i omogućio.

Gospodin Musa Suljević se, u ulozi zastupnika, sastao s projektnim timom i predstavnicima klijenta u Gradačcu 26.1.2022.

Nakon tog sastanka, IPAM se obratio stranama da bi saznao koji je ishod sastanka. Nažalost, podnosioci zahtjeva su obavijestili IPAM da pokrenuta pitanja još uvijek nisu riješena.

IPAM je ponovo pokrenuo postupak procjene, a predstavnici IPAM-a boravili su u Gradačcu od 15. do 17.2.2022. kako bi se lično sastali s podnosiocima zahtjeva i klijentom. Procjena je završena 28.2.2022.

2. Pristup u obavljanju procjene

U skladu s pristupom definisanim u PAP-u (vidi poglavlje 2.3. PAP-a) tim IPAM-a poduzeo je sljedeće aktivnosti tijekom faze procjene:

- Analiza relevantne projektne dokumentacije;
- Virtuelni sastanci s timom Banke odgovornim za projekat, predstavnicima klijenta i podnosiocima zahtjeva;
- Posjeta predstavnika IPAM-a Gradačcu i Zelinji Srednjoj od 15. do 17.2.2022. radi održavanja sastanaka s podnosiocima zahtjeva, klijentom i posjete projektnim lokacijama.

3. Sažetak stavova strana

U ovom dijelu predstavljeni su stavovi podnosioca zahtjeva, klijenta i Uprave Banke koje je IPAM zabilježio tokom virtuelnih sastanaka i sastanaka uživo. Prije završetka izvještaja, IPAM je sadržaj izvještaja podijelio sa stranama kako bi osigurao njegovu tačnost.

3.1. Podnosioci zahtjeva

Tokom faza registrovanja i procjene, od septembra 2021. do kraja februara 2022., tim IPAM-a je često komunicirao s podnosiocima zahtjeva putem e-pošte jer su obojica podnosioca pokrenuli tačno određena pitanja koja su se odnosila na radove na iskopavanju u njihovom gradu koji su provedeni tokom godina, njihovu prethodnu interakciju s klijentom i Bankom te odgovore koje su primili u pojedinačnim interakcijama.

Tokom posjete BiH, predstavnici IPAM-a sastali su se s drugim podnosiocem zahtjeva i obišli njegov posjed u naselju Zelinja Srednja kako bi provjerili tačnu lokaciju vodovodnih cijevi. Nažalost, nisu se mogli sastati s gospodinom Musom Suljevićem jer je on bio bolestan, ali su s njim razmijenili informacije putem e-pošte i prije i nakon posjete.

Dvojica podnosioca zahtjeva pokrenuli su različita pitanja, pa će ta pitanja u ovom dijelu biti posebno opisana.

Gospodin Musa Suljević tvrdio je da su radovi na iskopavanju obavljani na posjedima u vlasništvu od oko 100 ljudi, sve bez njihove dozvole te da im do današnjeg datuma nije isplaćena nikakva naknada za pričinjenu štetu. On smatra da bi se IPAM-u mogli obratiti i drugi stanovnici tog područja na koje je projekat uticao na sličan način.

Tokom virtuelnog sastanka, gospodin Suljević naveo je da je usmeno dao dozvolu za polaganje vodovodnih cijevi u ulici Josipa Šibera, ali da nije pristao na premještanje mreže plastičnih cijevi u vlasništvu preduzeća Bridistel.

Uz to, gospodin Suljević izjavio je da njegova prethodna nastojanja da riješi spor s klijentom i putem projektnog tima EBRD-a nisu urodila plodom.

Takođe je smatrao da je način polaganja vodovodnih cijevi zastario i da su vodovodne cijevi postavljene preblizu plastičnih cijevi preduzeća Bridistel koje su položene za postavljanje kablova za pružanje usluga interneta i televizije. On smatra da je preduzeće Komunalac trebalo postaviti vodovodne cijevi na udaljenosti od najmanje jednog metra od njegove mreže kako bi se izbjegla buduća oštećenja.

Između ostalog, gospodin Suljević je naveo da su radovi ozbiljno uticali na lokalne ceste i da predstavljaju opasnost za odvijanje saobraćaja, a da je klijent započeo radove na iskopavanju bez potrebnih lokalnih dozvola. Nadalje, znajući da to izlazi iz opsega projekta EBRD-a, izjavio je da je voda za piće koja se putem vodovodne mreže isporučuje Gradačcu i predgrađima veoma loše kvalitete.

Gospodin Musa Suljević izrazio je spremnost za sudjelovanje u funkciji rješavanja problema koju omogućava IPAM da bi razgovarao o naknadi za štetu pričinjenu na mreži preduzeća Bridistel u ulici Josipa Šibera i da bi postigao dogovor s klijentom o tome kako će se u budućnosti odvijati

Voćnjak u Zelinji Srednjoj

radovi na iskopavanju u slučaju preklapanja lokacije radova s lokacijom njegove mreže. Takođe je smatrao da bi nezavisna analiza koju provede IPAM mogla pomoći dodatno rasvijetliti slučaj.

Drugi podnosilac zahtjev objasnio je da je tokom 2020. klijent ušao na njegov posjed u naselju Zelinja Srednja bez dozvole i započeo iskopavanje. Podnosilac zahtjeva potvrdio je da porodica ne boravi stalno na toj lokaciji te da u tom trenutku nijedan član porodice nije bio prisutan.

Tokom radova izvađena su stabla jabuke da bi se postavile vodovodne cijevi i izveo priključak na glavnu vodovodnu mrežu. S obzirom na to da su na posjed ušli bez dozvole, drugi podnosilac zahtjeva traži isplatu naknade štete.

U vezi s ostalim uticajima, podnosilac zahtjeva izjavio je da lokalni propisi zabranjuju izgradnju iznad vodovodne mreže. Vodovodne cijevi položene u zemlju na njegovom posjedu njemu sada onemogućavaju bilo kakvu izgradnju na posjedu.

Unatoč tome što je smatrao da je bio oštećen i ranije, podnosilac zahtjeva je spreman sudjelovati u funkciji rješavanja problema kako bi se pronašlo rješenje za postojeće probleme, a ako problem ne bude riješen na taj način, želio bi da slučaj bude razmotren u okviru funkcije analize usklađenosti IPAM-a.

3.2. Klijent

IPAM je s klijentom održao virtualni sastanak 22.11.2021., nakon čega se komunikacija nastavila putem e-pošte. Klijent je u toj komunikaciji, između ostalog, dostavio usaglašene zapisnike, izvještaje o radovima na iskopavanju, karte i fotografije lokacije projekta.

Tokom posjete Gradačcu, predstavnici IPAM-a sastali su se s pet službenika preduzeća Komunalac i s njima posjetili projektne lokacije koje su povezane sa zahtjevom.

Tokom sastanka, klijent je dao najnovije informacije o projektu. Službenici preduzeća naveli su da su, unatoč odgodama u provođenju projekta, već završili 80 km vodovodne mreže i 40 km kanalizacione mreže. Očekuje se da će do kraja 2022. biti završena izgradnja preostalih 12 km vodovodne mreže.

Nadalje, klijent je naveo da se radovi provode u skladu s lokalnim propisima. To je podrazumijevalo i pribavljanje dozvola od vlasnika zemljišta kada su se radovi na iskopavanju obavljali na privatnim posjedima, kao i vraćanje zemljišta, pločnika i javnih cesta u prvobitno stanje nakon završetka radova.

Kada je u pitanju naknada štete, spomenuli su da se pitanje naknade štete rješava nakon što odnosni vlasnici zemljišta podnesu zahtjev i da se pritom slijede kriterijumi definisani u Planu angažovanja zainteresovanih strana (SEP) i Okviru za kupovinu zemljišta i uspostavljanje životnih uslova (LALRF). Takođe su objasnili da iznos naknade štete koji se odobrava utvrđuje sudski vještak (kojeg plaća Općina Gradačac). Klijent je dalje objasnio da od početka projekta nije pokrenut nijedan sudski postupak.

Kada je u pitanju spor s gospodinom Suljevićem, klijent je naveo da je radove na iskopavanju u ulici Josipa Šibera izvodio BH Telecom u novembru 2019. i da ti radovi nisu imali veze s projektom EBRD-a koji je počeo tek 2020. Tokom posjete, službenici su predstavnicima IPAM-a pokazali mjesto na kojem su izvedeni ti radovi.

Klijent je naglasio da projektom Vodosnabdijevanje u Gradačcu šteta nije prčinjena ni gospodinu Suljeviću ni njegovom društvu. Međutim, prema njihovim tvrdnjama, mreža društva Bridistel je

suprotno propisima položena preblizu površini, što je otežalo zamjenu cijevi ili kablova koji su položeni na većoj dubini.

Klijent je izjavio da je, da bi izbjegao bilo kakva oštećenja i unatoč većim troškovima, izmijenio svoju vlastitu trasu polaganja cijevi kako bi izbjegao mrežu društva Bridistel. Međutim, priznali su da je moguće da se mreže na nekim mjestima preklapaju pa su pokušali kontaktirati s gospodinom Suljevićem i dobiti plan položene mreže društva Bridistel da bi izbjegli bilo kakva oštećenja, ali unatoč brojnim pokušajima nisu uspjeli pronaći rješenje.

U vezi s cestama, klijent je objasnio proceduru dobivanja lokalnih dozvola i iskreno je priznao da u jednom slučaju nije osigurao ispravnu dozvolu Direkcije za ceste prije početka radova. Kada se to dogodilo, zaustavili su radove dok ispravna dozvola nije bila izdata.

Izjavili su i da nije bilo nikakvih nesreća na cestama i da su, kako su naložili organi odgovorni za cestovnu sigurnost, ceste vraćene u prvobitno stanje.

Kada je u pitanju drugi podnosilac zahtjeva, predstavnici klijenta objasnili su da su dobili njegovu usmenu dozvolu, ali ne i pisano odobrenje koje smatraju nepotrebnim jer su u pitanju radovi kojim bi njegov posjed bio spojen na vodovodnu mrežu. U ovom slučaju, iskazali su spremnost za sudjelovanje u funkciji rješavanja problema, ali pod uvjetom da vlasnik zemljišta podnese pisani zahtjev i prezentuje bilo kakav vizuelni dokaz o pričinjenoj šteti kako bi se potvrdilo vlasništvo nad zemljištem i ocijenilo bi li vlasnik zemljišta imao pravo na naknadu štete u skladu s Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom Banke.

Klijent je naglasio potrebu za tim da se postupak odvije u dobroj vjeri, na osnovi činjenica i da se sve strane pridržavaju pravila interakcije. Nadalje, predstavnici klijenta bi zahtijevali da u postupku sudjeluje podnosilac zahtjeva, a ne njegov zastupnik.

3.3. Uprava EBRD-a

IPAM je održao dva virtuelna sastanka s Upravom EBRD-a 22.9.2021. i 24.11.2021. godine, nakon čega je u nekoliko slučajeva uslijedila pisana korespondencija.

Uprava Banke dala je najnovije informacije o provođenju Projekta i dostavila sažetak prethodne interakcije s gospodinom Suljevićem u pogledu pitanja s kojima je upoznat IPAM i drugim pitanjima izvan nadležnosti IPAM-a (prevara i korupcija). Objasnili su da je u skladu s mehanizmom za žalbe sadržanom u Planu angažmana zainteresiranih strana, osnovana nezavisna komisija čiji je zadatak bio da ispita sva pitanja koja je gospodin Suljević pokrenuo u vezi s EBRD-om i klijentom, pri čemu njegovi navodi nisu podržani njihovim zaključcima.

Uprava Banke izrazila je podršku mogućem provođenju funkcije rješavanja problema od strane IPAM-a čime bi se mogla riješiti pitanja koja je pokrenuo drugi podnosilac zahtjeva. Uprava Banke objasnila je da bi za uspješan ishod, drugi podnosilac zahtjeva trebao prezentovati svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na žalbu, sve vizuelne dokaze štete pričinjene na zemljištu i stablima te relevantnu dokumentaciju o vlasništvu.

4. Odluka nakon procjene

Tokom faze procjene, IPAM je ponovo ispitao jesu li pitanja koja je pokrenuo gospodin Musa Suljević zadovoljila kriterijume definisane u poglavlju 2.2. PAP-a. IPAM je analizirao nekoliko dokumenata i prikupio informacije kojima je potvrđeno da je šteta na mreži društva Bridistel u ulici Josipa Šibera pričinjena tokom radova koje je BH Telecom izvodio 2019. i da nije povezana s projektom EBRD-a.

Kada se radi o pitanjima koja je pokrenuo gospodin Suljević u vezi s nezadovoljavajućom kvalitetom vode koja se distribuiše u Gradačcu, ni ta pitanja ne spadaju u djelokrug projekta EBRD-a. To je objašnjeno gospodinu Suljeviću, a upoznat je i s relevantnim organima u Gradačcu kojima se obratio povodom tog pitanja.

Budući da nijedno pitanje koje je pokrenuo gospodin Suljević ne spada u djelokrug aktivnosti IPAM-a definisanog u poglavlju 2.2(c) PAP-a, IPAM ih ne može riješiti jer se odnose na obaveze treće strane, a ne na pitanja koja mogu kontrolisati Banka ili klijent u okviru projekta koji finansira EBRD.

U vezi sa stanjem cesta i cestovnom sigurnošću na koje su radovi možda uticali u prošlosti, to stanje je sada prihvatljivo, što je i potvrđeno tokom posjete predstavnika IPAM-a projektnoj lokaciji. Nadalje, podnosioci zahtjeva nisu pretrpjeli nikakvu štetu po ovoj osnovi pa nije potrebna nikakva dalja analiza IPAM-a.

Kada je riječ o pitanjima koja je pokrenuo drugi podnosioc zahtjeva, IPAM na osnovi provedenih analiza i interakcije sa svim stranama potvrđuje da su sve strane u dobroj vjeri iskazale spremnost za sudjelovanje u inicijativi za rješavanje problema koju će organizovati IPAM da bi se pokušalo pronaći rješenje za pitanja koja se odnose na uticaj projekta na posjed u Zelinji Srednjoj.

Čini se da su strane spremne na interakciju u okviru procesa zasnovanog na pravilima i uzajamnom poštovanju i da se raduju uzajamno prihvatljivim rješenjima pokrenutih pitanja.

Na kraju, u smislu stava 2.3. PAP-a iz 2019. i nakon analize zahtjeva, sva dostavljena relevantna dokumentacija i informacije prikupljene tokom konsultacija koje je IPAM održao sa stranama, IPAM je utvrdio da će se slučaj nastaviti rješavati u okviru funkcije rješavanja problema, ali samo u pogledu pitanja koja je pokrenuo drugi podnosilac zahtjeva. Ako strane koje budu sudjelovale u inicijativi za rješavanje problema ne postignu dogovor, IPAM će slučaj nastaviti rješavati u okviru funkcije analize usklađenosti prema PAP-u.

Kada je u pitanju prvi podnosilac zahtjeva, IPAM je utvrdio da pokrenuta pitanja ne spadaju u okvir nadležnosti IPAM-a i da prema tome ne mogu biti razmatrana u okviru funkcija rješavanja problema ili analize usklađenosti.

Predloženi projektni zadatak za funkciju rješavanja problema prezentovan je u Dodatku 1.

Zaključak i naredni koraci

IPAM je nakon procjene utvrdio da pitanja koja je pokrenuo gospodin Suljević ne zadovoljavaju kriterijume za registrovanje IPAM zahtjeva jer se odnose na obaveze treće strane, a ne na pitanja koja mogu kontrolisati Banka ili klijent, da se navodna šteta pričinjena projektom ili za koju je izgledno da će biti pričinjena projektom nije nastala i da neće biti predmet dalje analize IPAM-a.

Međutim, slučaj će se nastaviti rješavati u okviru funkcije rješavanja problema kada se radi o pitanjima koja je pokrenuo drugi podnosilac zahtjeva jer su sve relevantne strane (drugi podnosilac zahtjeva, klijent i Uprava banke) izrazili spremnost da sudjeluju u toj funkciji, uz uslov da drugi

podnosilac zahtjeva prezentuje svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na njegovu žalbu, sve vizuelne dokaze o pričinjenoj šteti i dokumentaciju koja se odnosi na vlasništvo nad posjedom.

S obzirom na ove zaključke, ovaj izvještaj sadrži preliminarni projektni zadatak za funkciju rješavanja problema u kojem su predstavljeni predloženi djelokrug, metode, vremenski okvir i vrsta potrebne stručnosti. U slučaju da inicijativa za rješavanje problema bude neuspješna, IPAM će nastaviti rješavati slučaj u okviru funkcije analize usklađenosti prema PAP-u.

U skladu sa stavom 2.3(c) PAP-a iz 2019., ovaj izvještaj o procjeni dostavlja se Odboru i predsjedniku Banke radi informisanja i stavlja na raspolaganje podnosiocima zahtjeva, klijentu i Upravi Banke. Izvještaj o procjeni objavljuje se i javno, na engleskom i bosanskom jeziku, na stranici sažetka slučaja [stranici sažetka slučaja](#) u registru slučajeva IPAM-a [Registru slučajeva](#).

Dodatak 1. Projektni zadatak za funkciju rješavanja problema za slučaj 2021/02

I. O postupanju IPAM-a u okviru funkcije rješavanja problema

Politika projektne odgovornosti u poglavlju 2.4. definiše opšte smjernice koje je općenito potrebno poštivati u inicijativama IPAM-a u okviru funkcije rješavanja problema:

Vodeći principi za rješavanje problema

Inicijative za rješavanje problema koje vodi IPAM zasnovane su na sljedećim vodećim principima:

Zajedničko osmišljavanje: procesi rješavanja problema trebaju biti zasnovani na metodama, biti u formatu i u skladu s preferencijama strana.

Dobra vjera: uspjeh procesa rješavanja problema zavisi od spremnosti svih strana za sudjelovanje u dobroj vjeri i da zaista nastoje pronaći uzajamno prihvatljiva rješenja.

Zasnovanost na pravilima: proces rješavanja problema zahtijeva da strane od početka definišu pravila prema kojima će se proces voditi i da se obavežu da će ih poštivati.

Dobrovoljnost: strane imaju pravo stupiti u, ali i povući se iz postupka rješavanja problema.

II. Cilj

Cilj funkcije rješavanja problema je:

- Omogućiti dijalog između podnosioca zahtjeva i klijenata EBRD-a (zajednički, strana),
- Tražiti rješenja prihvatljiva svim stranama, s ciljem rješavanja pitanja pokrenutih u zahtjevu; i
- Omogućiti zaključivanje uzajamno prihvatljivih dogovora između strana.

U svrhu rješavanja problema, ovaj projektni zadatak važi za sve aktivnosti poduzete kao dio komponenti projekta Vodosnabdijevanje u Gradačcu koji finansira EBRD. Aktivnosti provedene u okviru ovog projektnog zadatka za rješavanje problema mogu biti izmijenjene, pod uslovom da šef IPAM-a izričito prihvati izmjenu/izmjene i sve dok takve izmjene ne ugrožavaju interese bilo koje strane.

III. Pristup

IPAM postupa kao treća nepristrana strana koja daje smjernice i nastoji promovisati izgradnju povjerenja između strana te osigurati jednak i pristupačan angažman.

Kako bi se pronašlo uzajamno prihvatljivo rješenje pitanja pokrenutih u zahtjevu, IPAM:

- i. U obzir uzima sve okolnosti slučaja (uključujući prirodu pokrenutih pitanja, njihovu hitnost i razumno razmotriti vjerovatnost uspješnog ishoda) radi identifikacije najprikladnijeg pristupa u rješavanju problema. Pristupi se biraju u dogovoru sa stranama, a mogu uključivati: prikupljanje i dijeljenje informacija, leteću diplomatiju, zajedničko utvrđivanje činjenica ili pregovore uz podršku;
- ii. Ne podržava dogovore koji bi bili u suprotnosti s politikama EBRD-a ili kojima bi se kršio bilo koji važeći zakon.

IV. Prekid

Postupak rješavanja problema može biti prekinut u svakom trenutku:

- Može ga prekinuti IPAM-a ako nakon konsultacija sa stranama zaključi da funkcija rješavanja problema ne može imati pozitivan ishod i/ili da je proces prestao predstavljati učinkovitu upotrebu resursa, u kojem slučaju IPAM o tome pisanim putem obavijestiti sve strane; ili
- Može ga prekinuti bilo koja strana: rješavanje problema je dobrovoljni postupak, a podnosilac zahtjeva i klijenti se mogu povući iz tog postupka u svakom trenutku.

V. Djelokrug inicijative

Djelokrug inicijative ograničen je na pitanja koja je u zahtjevu pokrenuo drugi podnosilac zahtjeva u vezi s projektom EBRD-a i koja su detaljnije objašnjena u izvještaju o procjeni. Naročito, strane su preliminarno izjavile da bi inicijativa mogla omogućiti klijentu i Upravi Banke da procijene sve uticaje na posjedu drugog podnosioca zahtjeva u Zelenj Srednjoj te da istraže mogućnosti rješavanja problema u skladu s lokalnim propisima i Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom EBRD-a.

VI. Predložena metodologija

Kada su u pitanju zaključci procjene i zavisno od toga hoće li to eventualno biti potvrđeno u nastavku inicijative, metode korištene u ovom slučaju uključivale bi:

- Prikupljanje i dijeljenje informacija u kulturološki prihvatljivom formatu;
- Utvrđivanje činjenica o pitanjima pokrenutim u zahtjevu;
- Leteću diplomatiju, i
- Pregovaranje uz podršku.

VII. Potrebni resursi

U skladu s odredbama PAP-a iz 2019., proces rješavanja problema vodit će šef IPAM-a za funkciju rješavanja problema pod nadzorom šefa IPAM-a. U provođenju funkcije, IPAM će služiti kao strana koja omogućava razmjenu informacija i dokumenata. Kada administrativni postupak započne, IPAM će pratiti njegovo napredovanje.

Biće potrebna barem jedna terenska posjeta kako bi se stupilo u interakciju sa stranama i definisao vremenski raspored.

Tokom inicijative biće potrebne usluge pismenog i usmenog prevođenja kako bi se omogućila komunikacija IPAM-a s lokalnim stranama.

VIII. Vremenski okvir za rješavanje problema

Kada je u pitanju Politika projektne odgovornosti, procjenjuje se da je za inicijativu rješavanja problema potrebno 12 mjeseci. Međutim, s obzirom na prirodu pokrenutih pitanja koja će biti obuhvaćena ovom inicijativom, IPAM procjenjuje da je moguć i kraći vremenski okvir, što će zavisiti od administrativnih zahtjeva klijenta i vremena potrebnog drugom podnosiocu zahtjeva da prikupi potrebnu dokumentaciju.

U nastavku se nalazi preliminarni raspored glavnih koraka i ishoda koji zavisi od saglasnosti strana.

Predloženi glavni koraci i vremenski raspored

Aktivnost	Procijenjeni vremenski raspored
Pokretanje inicijative za rješavanje problema	april 2022.
Virtuelni sastanci sa stranama potrebni da bi se pojasnio administrativni postupak, uslovi vezani za dokumentaciju i vremenski okvir	april 2022.
Posjeta IPAM-a BiH radi interakcije sa stranama i utvrđivanja vremenskog okvira i aktivnosti	maj 2022.
Razmjena dokumentacije/informacija i naknadne aktivnosti	Biće potvrđeno
Rješenje i sporazumi	Biće potvrđeno